

ایجاد ۳۱ شبکه هماهنگی سمن‌ها در مدیریت بحران/ورود اطلاعات سمن‌ها در سامانه جامع بانک اطلاعاتی

سرپرست امور سازمان‌های مردم‌نهاد وزارت کشور از ایجاد ۳۱ شبکه هماهنگی تشکل‌های مردم‌نهاد در مدیریت بحران در ۳۱ استان کشور خبر داد و گفت: دلیل توجه تاسیس نهاد جدیدی با این عنوان، آن است که ضمن جلب مشارکت، آموزش و توانمندسازی سازمان‌های مردم‌نهاد، هدایت برای مشارکت این سازمان‌ها در مدیریت بحران براساس برنامه‌های عملیاتی و بصورت تخصصی و هدفمند مد نظر قرار گیرد. از سوی دیگر این شبکه‌ها بتوانند بدون وابستگی به بخش دولتی بصورت مستقل در بلندمدت به ایفای نقش بپردازد.

به گزارش ایسکانیوز و به نقل از ایسنا رضا ملک زاده با بیان اینکه سازمان‌های مردم‌نهاد به عنوان نهادمدنی، در پاسخ به مسائل جامعه شکل می‌گیرند و موضوعاتی که این سازمان‌ها برای فعالیت انتخاب می‌کنند، می‌تواند برآیند مطالبات اجتماعی و همچنین مسائل و مشکلات شایع در جامعه باشد، گفت: در حال حاضر بیشترین فراوانی سازمان‌های مردم‌نهاد در موضوعات اجتماعی است که در دو محور کلی شامل پیشگیری و مقابله با آسیب‌های اجتماعی و ارتقای مهارت‌های اجتماعی متمرکز هستند. بعد از آن نیز موسسات خیریه و حمایتی دارای بیشترین فراوانی بوده و سازمان‌های حفاظت از محیط زیست نیز در جایگاه بعدی قرار دارند.

به گفته وی، در حال حاضر حدود ۱۰ هزار سازمان مردم‌نهاد زیر نظر وزارت کشور وجود دارد که با ورود اطلاعات تمامی سازمان‌های مردم‌نهاد در سامانه جامع بانک اطلاعاتی تا ماه آینده تعداد دقیق آنها مشخص می‌شود.

فعال شدن سازمان‌های مردم‌نهاد در اقصی نقاط کشور

وی ادامه داد: باتوجه به حادثه خیز بودن کشور ایران و به ویژه وقوع زلزله‌های اخیر، سازمان‌های مردم‌نهاد برای مشارکت در مدیریت بحران نیز اقدام کرده‌اند. نکته مهم در این رابطه شامل توزیع مناسب سازمان‌های مردم‌نهاد در سطح کشور است و می‌بایست شرایطی ایجاد شود تا این سازمان‌ها در اقصی نقاط کشور و به ویژه در سطوح محلی (شهری و روستایی) فعال شوند.

سرپرست امور سازمان‌های مردم‌نهاد وزارت کشور به نقش سمن‌ها در مدیریت بحران نیز اشاره کرد و گفت: امروزه تاکید اسناد بین‌المللی در مدیریت بحران، بر مقوله‌ای تحت عنوان مدیریت بحران مردم‌محور متمرکز است. باتوجه به اینکه مردم بیشترین تاثیر را از بحران‌ها می‌پذیرند و از سوی دیگر می‌توانند بیشترین نقش را در مدیریت بحران عهده‌دار شوند، لذا برنامه ریزی‌ها می‌بایست به شکلی انجام شود که تمرکز اصلی بر آموزش و توانمندسازی مردم و ارتقای سطح ایمنی جامعه از طریق اجرای برنامه‌های اجتماع‌محور متمرکز باشد.

ملک زاده تصریح کرد: سازمان‌های مردم‌نهاد به عنوان یکی از گروه‌های اصلی برای اجرایی کردن پروژه مدیریت بحران مردم‌محور محسوب می‌شوند و با توجه به ظرفیت‌هایی که این سازمان‌ها در تعامل با اجتماعات محلی و آموزش و توانمندسازی مردم برخوردارند، لذا یک برنامه چهارساله برای بالفعل کردن ظرفیت‌ها طراحی شده که در قالب ۴ برنامه یک‌ساله انجام خواهد شد. همچنین ظرفیت

قانونی برای مشارکت سازمان‌های مردم‌نهاد در مدیریت بحران، در آئین نامه اجرایی قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور پیش بینی شده است و در این راستا دستورالعمل شرح وظایف کارگروه تخصصی تشکلهای مردم‌نهاد مدیریت بحران کشور در سال جاری اصلاح شده و دستورالعمل جدید در تاریخ ۲۲ آبان ۹۶ از سوی وزیر کشور، جهت اجرا ابلاغ شده است که این دستورالعمل جدید بر جلب مشارکت سازمان‌های مردم‌نهاد و توانمندسازی آنها برای ایفای نقش مستقل در مدیریت بحران متمرکز است.

وی ادامه داد: براساس دستورالعمل جدید، نمایندگان دستگاه‌های اجرایی به عنوان بخش دولتی، وظیفه سیاستگذاری و نظارت بر اجرای شرح وظایف کارگروه را برعهده دارند و سازمان‌های مردم‌نهاد به عنوان بخش غیردولتی، وظیفه طراحی و اجرای برنامه‌های عملیاتی در مراحل ۴ گانه مدیریت بحران را عهده دار خواهند بود.

تاسیس ۳۱ شبکه هماهنگی تشکلهای مردم‌نهاد در مدیریت بحران در ۳۱ استان کشور

سرپرست امور سازمان‌های مردم‌نهاد وزارت کشور گفت: مدیریت بحران یک امر تخصصی است و هرگونه مداخله در فرآیند مدیریت بحران، می‌بایست توسط افراد متخصص و به صورت هدفمند و متکی بر برنامه‌های عملیاتی و سناریوهای از قبل تمرین شده، صورت پذیرد. همچنین سازمان‌های مردم‌نهاد به تنهایی از منابع لازم و توانمندی مالی و اجرایی برای ایفای نقش مستقل در مدیریت بحران برخوردار نیستند و از سوی دیگر تعداد سازمان‌هایی که موضوع فعالیت آنها مرتبط با مدیریت بحران باشد نیز اندک است. بنابراین در این رابطه تاسیس نهاد جدیدی تحت عنوان شبکه هماهنگی سازمان‌های مردم‌نهاد در مدیریت بحران، مورد توجه قرار گرفته است که ضمن جلب مشارکت، آموزش و توانمندسازی سازمان‌های مردم‌نهاد، مشارکت این سازمان‌ها در مدیریت بحران را براساس برنامه‌های عملیاتی و بصورت تخصصی و هدفمند، هدایت کند و از سوی دیگر بدون وابستگی به بخش دولتی، بتواند بصورت مستقل در بلند مدت به ایفای نقش بپردازد.

وی افزود: براین اساس تعداد ۳۱ شبکه هماهنگی تشکلهای مردم‌نهاد در مدیریت بحران در ۳۱ استان کشور با مشارکت سازمانهای مردم‌نهاد تاسیس خواهد شد. همچنین سازمان‌های مردم‌نهاد فعال در سطح هریک از استان‌های کشور و شهرستان‌های تابعه، می‌توانند به عضویت شبکه‌های مذکور پذیرفته شوند. بنابراین محدودیتی در زمینه موضوع فعالیت تشکلهای برای عضویت در شبکه وجود ندارد و در واقع ما به دنبال ایجاد کار ویژه مدیریت بحران در تمامی سازمان‌های مردم‌نهاد کشور هستیم. ملک زاده تصریح کرد: براین اساس سازمان‌های مردم‌نهاد در کنار فعالیت‌های تخصصی و روزمره، می‌توانند بخشی از ظرفیت خود را در موضوع مدیریت بحران متمرکز کرده و از طریق عضویت در شبکه هماهنگی استان مربوطه، آموزش‌های تخصصی را جهت ایفای نقش در مراحل ۴ گانه مدیریت بحران کسب کرده و کارت مشارکت در مدیریت بحران دریافت کنند. در حال حاضر نیز در حال همکاری با استان تهران و استان یزد به عنوان پایلوت در خصوص تاسیس شبکه هماهنگی تشکلهای مردم‌نهاد در مدیریت بحران، هستیم.

ملک زاده در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه شبکه‌های هماهنگی سازمان‌های مردم‌نهاد در مدیریت بحران، چگونه عمل خواهند کرد، اظهار کرد: اقدام اول شبکه‌ها، شامل فراخوان از سازمان‌های مردم‌نهاد استان و شهرستان‌های تابعه، جهت عضویت در شبکه هماهنگی است. بعد از آن نیز نیازسنجی سازمان‌های عضو شبکه و طراحی برنامه‌های آموزش، توانمندسازی و تجهیز سازمان‌های مردم‌نهاد صورت می‌گیرد و طراحی و اجرای برنامه‌های آموزشی، توسط شبکه هماهنگی انجام خواهد شد و بخش دولتی وظیفه حمایت و پشتیبانی از اجرای این برنامه‌ها را انجام خواهد داد.

وی اضافه کرد: در گام بعدی سازمان‌هایی که دوره‌های آموزشی عمومی و تخصصی مدیریت بحران را در شبکه طی کنند، در گروه‌های

عملیاتی تخصصی سازماندهی می شوند و آماده ایفای نقش در حوادث خواهند بود. هر سازمان مردم نهاد براساس موضوع فعالیت تخصصی ، علاقه مندی و آموزش‌هایی که طی کرده است ، می تواند در گروه‌های عملیاتی تخصصی عضو شده و کارت مشارکت در مدیریت بحران دریافت کند. گروه‌های عملیاتی تخصصی مشتمل بر بیش از ۱۲ گروه هستند که از جمله آن می توان به گروه عملیاتی حمایت از کودک ، گروه عملیاتی حمایت از افشار آسیب پذیر مانند سالمندان و معلولان ، گروه عملیاتی حمایت های اجتماعی و روانی، گروه عملیاتی فوریت های پزشکی و درمانی ، گروه عملیاتی حمایت از زنان و خانواده ، گروه عملیاتی عمران و آبادانی ، گروه عملیاتی توسعه پایدار و ... اشاره کرد . همچنین تعداد این گروه‌ها مواقع ضروری و برحسب مقتضیات هر استان ، قابل افزایش است.

سرپرست امور سازمان‌های مردم نهاد بایان اینکه برای سازمان‌های مردم نهاد ، در هر ۴ مرحله از پروسه مدیریت بحران ، نقش‌هایی مدنظر است، گفت: در مرحله پیشگیری سازمان‌های مردم نهاد می توانند به عنوان نهادهایی جهت ارزیابی سطح ایمنی در بخش‌های مختلف جامعه عمل کنند و موقع لزوم با ارزیابی نقاط ضعف و آسیب‌های موجود ، به ارائه هشدار اولیه بپردازند. در مرحله آمادگی نیز سازمان‌های مردم نهاد می توانند در زمینه ارتقای آگاهی عمومی در ارتباط با سطح ایمنی جامعه و همچنین آموزش عموم مردم برای ایفای نقش در مدیریت بحران ، عمل کنند. به عنوان مثال برگزاری کارگاه‌های آموزشی اجتماع محور در زمینه ارتقای سطح ایمنی ، پیشگیری از حوادث ، آشنایی مردم با نحوه همکاری با تیم های امداد و نجات ، نحوه گرفتن خدمات در زمان حادثه و ... می‌تواند از طریق سازمان‌های مردم نهاد انجام شود.

ملک زاده در پایان گفت: در مرحله مقابله و در زمان وقوع حوادث، سازمان‌های مردم نهاد در زمینه ارائه خدمات تخصصی و حمایت از آسیب دیدگان ایفای نقش می کنند . در این مرحله هدف ما بر روی این نکته متمرکز است که این سازمان‌ها پس از طی نمودن دوره های آموزشی تخصصی و سازماندهی در گروه‌های عملیاتی ، با همکاری سایر کارگروه‌های تخصصی سازمان مدیریت بحران کشور ، آماده مداخله موثر و هدفمند در زمان وقوع حوادث باشند. همچنین در مرحله بازسازی نیز سازمان‌های مردم نهاد در زمینه توانمندسازی جوامع محلی و همچنین ارزیابی خدمات ارایه شده با مولفه های توسعه پایدار ایفای نقش خواهند کرد.